

Tisková zpráva Lucemburk 11. listopadu 2020

Unie kapitálových trhů: pomalý pokrok

Volný pohyb kapitálu je klíčovým dlouhodobým cílem Evropské unie. Spolu s volným pohybem osob, zboží a služeb je jedním z pilířů jednotného evropského trhu. Přes snahy Komise dosáhnout náročného cíle vybudovat unii kapitálových trhů se výsledky prozatím neprojeví, uvádí se ve zprávě, kterou dnes představil Evropský účetní dvůr (EÚD).

Podniky v EU se při financování svých činností tradičně spoléhají převážně na banky. Komise se ve snaze zajistit pro začínající podniky a malé a střední podniky alternativní zdroje financování a mobilizovat soukromý kapitál zasazuje od roku 2015 o to, aby bankovní unii doplňovala také unie kapitálových trhů. Účelem unie kapitálových trhů je také odstranit obecnější přeshraniční překážky, které brání investicím v EU.

„Unie kapitálových trhů je prozatím nesplněný plán, jehož dokončení si vyžádá ještě hodně práce,“ uvedl člen Evropského účetního dvora odpovědný za zprávu Rimantas Šadžius. „Opatření Komise, která mají diverzifikovat možnosti financování malých a středních podniků, a snahy o rozvoj místních kapitálových trhů v rámci unie kapitálových trhů neměly dosud žádný katalytický účinek. Ambiciózní a naléhavou prioritou podle našeho názoru zůstává dosáhnout toho, aby se zvýšila role sdílení rizik v rámci soukromého sektoru prostřednictvím kapitálových trhů. Přineslo by to nejen stabilnější finanční systém EU odolnější vůči krizím, ale také systém, který je lépe vybaven k podpoře růstu, zejména v případě horší dostupnosti nebo selhání tradičního bankovního financování.“

Auditoři zjistili, že přestože došlo k určitému pokroku, počáteční očekávání byla příliš vysoká a nebylo realistické, že budou naplněna pomocí opatření zavedených v souvislosti s unií kapitálových trhů. Většina legislativních aktů týkajících se unie kapitálových trhů prozatím buď nebyla provedena, nebo byla provedena teprve nedávno. Mnoho zatím nezahájených klíčových opatření v akčním plánu Komise pro unii kapitálových trhů totiž může být provedeno pouze samotnými členskými státy nebo s jejich plnou podporou. Řada opatření, která Komise mohla v rámci své působnosti přijmout, nebyla závazná nebo měla jen úzký rozsah působnosti. Tato opatření proto nedokázala napomoci k výraznějšímu pokroku při realizaci unie kapitálových trhů.

Opatření na diverzifikaci zdrojů financování pro společnosti byla podle auditorů příliš slabá na to, aby podnítila nebo usnadnila strukturální posun směrem k většímu tržnímu financování v EU. Auditoři například zaznamenali, že přístup malých a středních podniků na veřejné trhy se zatím výrazně nezlepšil

Účelem této tiskové zprávy je informovat o hlavních zjištěních zvláštní zprávy Evropského účetního dvora. Plné znění této zprávy je k dispozici na internetové stránce www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

ani nezlevnil. Upozorňují také, že Komise mohla udělat více pro podporu finanční gramotnosti malých a středních podniků a případných investorů. Navíc právní předpisy o sekuritizaci – která mohla fungovat jako nepřímý nástroj financování pro malé a střední podniky –, byly sice pozitivním krokem, ale oproti očekávání zatím nepřinesly snazší přístup k financování ani bankám nepomohly zvýšit jejich úvěrovou kapacitu.

Mezi členskými státy existují zřetelné geografické rozdíly, pokud jde o kapitalizaci, likviditu a hloubku jejich místních kapitálových trhů. Členské státy na západě a severu mají zpravidla hlubší kapitálové trhy a samostatně rostoucí kapitálová centra, zatímco členské státy na východě a na jihu zaostávají. Auditóři uvádějí, že Komise nevypracovala na překlenutí těchto rozdílů žádnou komplexní a jasnou strategii EU. Zjistili ale, že Komise využila svou koordinační úlohu v rámci evropského semestru k tomu, aby podpořila rozvoj a integraci místních kapitálových trhů a poskytla podporu některým členským státům. Nevydala však doporučení, aby všechny členské státy s méně rozvinutými kapitálovými trhy provedly příslušné strukturální reformy.

Auditóři také zaznamenali, že akční plán pro unii kapitálových trhů nevedl k žádné průlomové změně, pokud jde o odstranění hlavních překážek bránících přeshraničním kapitálovým tokům. Tyto překážky jsou často důsledkem vnitrostátních zákonů, například v oblasti insolvenčního práva a srážkové daně, nebo nedostatku finančního vzdělávání. V řešení překážek se podařilo dosáhnout jen malého pokroku, částečně i kvůli nedostatečné podpoře ze strany členských států.

Dalším problémem akčního plánu pro unii kapitálových trhů jsou nejasně zformulované cíle. Priority byly stanoveny až v pokročilých fázích celého procesu. Cíle – pokud byly stanoveny – zpravidla nebyly měřitelné. Auditóři také zjistili, že pokrok nebyl pravidelně a soustavně sledován, a doporučují Komisi výrazně posílit monitorovací rámec.

Auditóři poskytují Komisi řadu doporučení, jak zlepšit účinnost projektu unie kapitálových trhů. Patří mezi ně doporučení zavést dobře cílená opatření, která v ještě větší míře usnadní přístup malých a středních podniků na kapitálové trhy, a opatření na řešení nejednotnosti trhu a hlavních přeshraničních překážek pro investice. Zároveň vyzývají Radu, aby zvážila, jak návrhu Komise zajistit širší dosah, aby umožňoval také řešit asymetrické daňové zacházení s vlastním kapitálem a s dluhem, které poškozuje rozvoj unie kapitálových trhů.

Základní informace

Tento audit byl dokončen ještě před rozšířením onemocnění covid-19, a ve zprávě proto není zohledněn nový vývoj opatření či další změny, k nimž došlo v rámci odezvy na pandemii.

Na příbuzná témata EÚD zveřejnil zprávu o [evropském semestru](#), [Evropském centru pro investiční poradenství](#), [inovacích v malých a středních podnicích](#) a o [intervencích EU v oblasti rizikového kapitálu](#).

Kontakt pro tisk: Claudia Spiti – E: claudia.spiti@eca.europa.eu – M: (+352) 691 553 547